

Przedmiotowe Zasady Oceniania z Biologii - PZO

I. Przedmiotowe zasady oceniania (PZO), opracowane na podstawie:

1. Rozporządzenia MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych,
2. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania (WSO) w Zespole Szkół nr 3 w Kielcach.
3. PZO z biologii uwzględnia nową podstawę programową kształcenia ogólnego i program nauczania biologii z serii „BIOLOGIA NA CZASIE” (NOWA ERA) w liceum ogólnokształcącym i technikum (klasy I, II, III, IV)

II. Cele edukacyjne w biologii:

1. Pogłębienie rozumienia podstaw działania własnego organizmu w stosunku do wiedzy zdobytej w szkole podstawowej.
2. Kształtowanie podstawy odpowiedzialności za zdrowie.
3. Rozumienie zależności istniejących w przyrodzie.
4. Rozumienie potrzeby zachowania bioróżnorodności.
5. Poznanie zależności w funkcjonowaniu organizmów żywych na różnych poziomach organizacji.
6. Poznanie teorii i praw biologicznych.
7. Poznanie przykładowych metod badawczych stosowanych w biologii.
8. Integracja wiedzy z różnych dziedzin do wyjaśnienia zjawisk biologicznych.
9. Rozumienie znaczenia nowoczesnych kierunków biologii dla postępu w biotechnologii i medycynie.
10. Uzyskanie świadomości zagrożeń cywilizacyjnych wynikających z działalności człowieka.

III. Przedmiotem kontroli i oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

1. Wiadomości (zapamiętywanie, rozumienie,)
2. Umiejętności (zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i problemowych,)
3. Postawy i przekonania (aktywność, zaangażowanie w proces uczenia się)

IV. Kontakt między nauczycielem a uczniem na sposób oceniania:

- a) uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości, oceny wyrażane są w procentach od 0 do 100%
- b) sprawdziany (prace klasowe) i odpowiedzi ustne są obowiązkowe;
- c) prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy;
- d) kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane; obejmują 3 ostatnie lekcje lub zadanie domowe;
- e) uczniowie nieobecni na sprawdzianie (pracy klasowej) muszą go, napisać w ustalonym dla wszystkich drugim terminie. Brak napisania pracy w drugim terminie jest równorzędny z oceną niedostateczną. Jeśli powodem nieobecności ucznia na sprawdzianie, była dłuższa choroba lub pobyt w szpitalu, nauczyciel uzgadnia z nim możliwy dla obu stron termin. Dopuszczalną formą zaliczenia sprawdzianu może być odpowiedź ustna.
- f) pracę klasową napisaną na ocenę niedostateczną można poprawić;

Poprawa odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia poinformowania o ocenach, bądź niekiedy, w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Uczeń poprawia pracę tylko raz i brane są pod uwagę obie oceny.
- g) po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez 2 kolejne lekcje (nie dotyczy prac klasowych);
- h) uczeń ma prawo do zgłoszenia raz (1-2 godz biologii tygodniowo), dwa razy (3,4 godz tygodniowo), trzy razy (przy 5,6 lub więcej godz tygodniowo) w semestrze **nieprzygotowania do lekcji** ; Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak

zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji; nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza w trakcie czytania listy obecności, lub zaraz po odczytaniu.

i) po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną;

j) na koniec semestru i roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych;

k) uczeń korzystający podczas kontrolnych prac pisemnych z niedozwolonych pomocy, świadomie zmieniający wcześniej rząd oraz podpowiadający otrzymuje ocenę niedostateczną. Uwaga!- Otrzymaną ocenę nie może poprawić! Surowość tego ustalenia wynika z obowiązku przygotowania uczniów przez nauczyciela do rygorystycznych procedur obowiązujących na maturze przerwaniem i unieważnieniem matury;

m) przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia, wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach i zadaniach dodatkowych.

n) W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pisania pracy klasowej, nauczyciel ma możliwość ustnego zweryfikowania wiedzy, Jeśli nie dojdzie do jej potwierdzenia, nauczyciel wystawia ocenę niedostateczną z pracy klasowej.

V. Narzędzia, czas pomiaru i obserwacji osiągnięć edukacyjnych uczniów:

Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

a) Praca klasowa - ocenianie sumujące - odpowiedź pisemna przeprowadzana po zakończeniu większego działu, zapowiadana co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem wraz z zapisem w terminarzu dziennika Vulcan

b) Poprawa pracy klasowej

c) Kartkówka - obejmuje materiał do trzech ostatnich tematów lekcji, nie wymaga wcześniejszego zapowiadania, lub może być zapowiedziana. Nie podlega poprawie.

d) Odpowiedź ustna (w biologii rozszerzonej korzystanie raz w semestrze)

e) Aktywność

f) Referaty, projekty - zadawane z tygodniowym wyprzedzeniem. Kryteria oceny związane z wkładem pracy, przygotowaniem dodatkowej prezentacji, pomocy dydaktycznej,

grafiką i stylem referowania tematu

g) Inne formy aktywności np. udział w konkursach

h) Diagnoza

i) Próbna Matura

j) ilość ocen z biologii ze względu na liczbę godzin tygodniowo;

- na poziomie **podstawowym** 1h- 3 oceny, 2h -4 oceny.
- Na poziomie **rozszerzonym** 2h- 4 oceny, 3h-4 oceny, 4-5h – 5 ocen.

UWAGA!

- Praca klasowa, poprawa pracy klasowej -waga(3)
- zadania maturalne -waga (2)

--Kartkówka, odpowiedź ustna , aktywność, inne zadania -waga(1), z wyjątkiem Diagnozy i Matury Próbnej waga(0).

Celujący- odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, nie wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści programowe, własne przemyślenia i oceny. **Wymagane ok. 95% wiedzy na dany temat.**

Bardzo dobry- odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi. **Wymagane 85% wiedzy na dany temat. (90% tej wiedzy daje ocenę bardzo dobry+)**

Dobry- odpowiedź dobra, lecz nie wyczerpująca. Swobodne operowanie faktami i logiczne ich rozwiązanie. **Wymagane 70% wiedzy. (dobry+ 75% wiedzy)**

Dostateczny- uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe. **Wymagane 55% wiedzy. (dost+ 60% wiedzy).**

Dopuszczający- **Wymagane jest przynajmniej 40% wiedzy** i umiejętności przewidzianych dla pracy pisemnej, tzn. niezbędna wiedza konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu. Podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej, jak i w sposobie jej prezentowania. Uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi. **(dop+ 45% wiedzy)**

Niedostateczny+/- - gdy uczeń orientuje się w **ok 35% w tematyce** danego zagadnienia. Próbuje przedstawić to co wie na dany temat, jednak jego wiedza jest wyrywkowa, nieusystemowana i nie uzyskuje wymaganych 40% wiedzy.

Niedostateczny- odpowiedź nie spełnia wymagań podanych powyżej kryteriów ocen pozytywnych (brak elementarnych wiadomości, rezygnacja z odpowiedzi).

W przypadku sprawdzianów, prac klasowych i kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg podobnych kryteriów - patrz wewnątrzszkolny system oceniania.

Ocena ucznia w zakresie odpowiedzi ustnej i pisemnej uzyska komentarz nauczyciela, z uwzględnieniem wiadomości i umiejętności, które opanował oraz braków jakie posiada z danej partii materiału. Komentarz do oceny z odpowiedzi ustnej zostanie podany na forum klasy. Komentarz do oceny pisemnej, krótko na pracy klasowej, sprawdzianie czy kartkówce zaznaczony, zasygnalizowany w formie pisemnej.

VI. Formy poprawy, wystawianie oceny semestralnej i końcowej.

1. Nauczyciel sprawdza prace pisemne w terminie 14 dni roboczych.
2. Uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny wyższej niż niedostateczna ze sprawdzianu, pracy klasowej w formie i terminie ustalonym z nauczycielem. Poprawa jest dobrowolna.
3. Obie oceny z pracy pisemnej i z poprawy wpisywane są do dziennika i obie liczą się do średniej.
4. Wszystkie prace są archiwizowane do końca roku szkolnego tj. 31.08. br. Do wglądu uczniów i rodziców.
5. Ocena semestralna i roczna są średnią arytmetyczną z uwzględnieniem konieczności zaliczenia na pozytywną ocenę połowy prac klasowych.
6. Nauczyciel podaje uczniom propozycje przewidywanej oceny rocznej na dwa tygodnie przed właściwym terminem wystawiania ocen. Nie stosuje się podawania przewidywanej oceny śródrocznej,

Uczniowie wybierający biologię na maturze, pracują w klasie IV (maturalnej) na dwóch płaszczyznach, równolegle. Realizują bieżący materiał i cyklicznie przygotowują się do zapowiedzianych powtórek (Powtórka maturalna pisemna wagi 1 i Powtórka maturalna ustna wagi 1).

Kryteria w ocenianiu semestralnym (śródrocznym) i rocznym (końcowo rocznym):

- **ocenę niedostateczną**- otrzymuje uczeń, gdy łączna średnia ocen jest poniżej 40%
- ocenę dopuszczającą**- otrzymuje uczeń, którego średnia ocen wynosi 40% i powyżej.
- ocenę dostateczną**- otrzymuje uczeń, gdy średnia ocen wynosi minimum 55% .
- ocenę dobrą**- otrzymuje uczeń, gdy średnia ocen ma minimum 70%.
- ocenę bardzo dobrą**- uczeń, którego średnia ocen jest co najmniej 85%.
- celującą**- średnia co najmniej 95%.

Uczeń uzyskuje promocję do następnej klasy, gdy uzyska 40% i powyżej na koniec roku szkolnego.

Uczeń z oceną niedostateczną z biologii na koniec roku, który nie zdał egzaminu poprawkowego, może ubiegać się podaniem do Rady pedagogicznej o uzyskanie warunkowej promocji z biologii.